

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Episcopo.. Præposito Sancti Lucij, & .. Scolastico Curiensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

tatis officio non arcetur. Vnde confiderans dictus nobilis messum multam per operarios paucos non posse commodè procurari, & ideo rogandum dominum ejus esse ut mittat operarios in eandem, nobis humiliter supplicavit ut necessitate pariter & utilitate pensata, in provincia sua, quæ quantò est à tua sede remotior, tantò solatio noscitur alterius Præsulis amplius indigere, specialem ordinare pastorem super gregem dominicum dignaremur, locum congruentem designans in quo decenter constitui possit Ecclesia cathedralis, Wiennam videlicet civitatem, quæ post Coloniam una de melioribus Teutoniciregni urbibus esse dicitur, amœna flumine, situ prædita, civibus populosa, in qua dudum episcopalis sedes noscitur extitisse, sed per incursum exteræ nationis, quæ tam illam quam alias multas circumstantes provincias devastavit, primò Lauriacum & inde Pataviam est translata. Ne verò cum enormi tuo gravamine id petere vel appetere videatur per quod potiùs onus tuum allevandum intendit, tertiam partem Austriæ sive quartam constituendæ diocesis postulavit limitibus deputari, villis & castris cum possessionibus universis ac ceteris temporalibus, præter jus parochiale duntaxat, in eadem particula tibi & Patavien. Ecclesiæ reservatis. Ita profectò quòd idem Dux cum Wiennensi plebe de bonis suis episcopatum hujusmodi redditibus mille marcharum pro salute animæ suæ suorùmque parentum pia devotione dotabit, redditus nihilominus assignando de quibus tricenarius præbendarum in ea numerus statuatur, quarum cuilibet in extimatione viginti marcharum proventus annuus deputeretur. Nos igitur attendentes quòd cum oves spirituales non sint negligentius carnalibus gubernandæ, quandoquidem rector illarum custodum plurimorum ipsis adhibet diligentiam cum eas ab uno viderit non posse pro multitudine custodiri, ad dominici gregis regimen, qui nimis est in tuo multiplicatus ovili, alium, si verum est quod asseritur, oporteat præter te deputari pastorem, qui & suas oves cognoscat, & à suis ovibus cognoscat, ejus exemplo qui ait, *Cognosco oves meas, & cognoscunt me meæ*, licet non solum secundum statuta canonica, verum etiam nonnulla prædecessorum nostrorum exempla, postulationi præfati Ducis videatur meritò annuendum, tuæ tamen volentes fraternitati deferre, de su-

perabundanti gratia rem ipsam tibi volumus intimare, considerato quòd etsi non sit necessarium super hoc tuum obtinere consensum, illum tamen requirere sit honestum. Quocirca fraternitatem tuam monemus attentè & propensius exhortamur, per apostolica scripta mandantes, quatinus tam salutare propositum benivolo prosequendo favore, lucrumque animæ temporali quæstui præponendo, quantum in te fuerit in hoc affectum adhibeas & effectum, quid de singulis ejus negotij circumstantiis sentias nobis quantocius rescripturus. Nos enim venerabili fratri nostro. . . Salceburgensi Archiepiscopo dedimus in mandatis ut memoratum Ducem ad peragendum hujusmodi propositum pietatis propensius exhortetur, & inquisita super iis diligentius veritate, nobis eam sub opportuna celeritate rescribat, determinatè significans in qua & quanta parte provinciæ memoratæ futuri episcopatus locari cathedra & parochia valeat congruentius assignari; ut sic demum certiores effecti, ad consummationem hujus negotij sicut inspiraverit Dominus procedamus. Datum Latrani XVIII. Kal. Maij, anno decimo.

.. EPISCOPO.. PRÆPOSITO SANCTI
Lucij, & . . Scolastico Curiensi.

Accedens olim ad præsentiam nostram dilectus filius H. pauper Presbyter humili nobis insinuatione monstravit quod cum VI. & Ha. Constantiensis Canonici eum super Ecclesia de Rapis, ad quam fuerat legitime præsentatus, contra justitiam molestarent, idem Presbyter ad Abbatem de Capella & conjudices ejus super hoc litteras apostolicas impetravit. coram quibus cum multa fuissent hinc inde proposita, metu demum adversæ partis ad sententiæ calculum procedere noluerunt; sicut ipsi per suas nobis litteras intimarunt. Quare Presbyter ipse ad nostram audientiam appellavit, festum beatorum Philippi & Jacobi proximò tunc præteritum suæ terminum appellationi præfigens. Vnde nos vobis dedimus in mandatis ut si constaret memoratum Presbyterum nullum habentem ecclesiasticum beneficium ad præfaram Ecclesiam fuisse canonicè præsentatum, non obstante institutione alterius, qui alia dicebatur ecclesiastica beneficia possidere, ipsum faceretis de illa sublato appellationis obstaculo investiri. Verum, sicut tu, frater Episcopo, per tuas nobis

Epist. 13.
Committitur
ut H. pauperi
Presbytero de
Ecclesia de Ra-
pis faciant pa-
cifica possessio-
ne gaudere,
prout de jure
foret facien-
dum.

litteras intimasti, licet ejusdem Presbyteri adversarium constitisset alia ecclesiastica beneficia obtinere, quia tamen obiectum extitit quoddam dictus Presbyter litteras prelibati mandati per falsi suggestionem & suppressionem obtinuerat veritatis, eodem adversario sedem apostolicam appellante procedere ad sententiam distulisti. Cum igitur dictus Presbyter denuo propter hoc ad presentiam nostram accedens diu suum expectaverit adversarium, qui appellationem quam interjecerat non est aliquatenus profecutus, compatiens ejusdem laboribus & expensis, discretioni vestrae per apostolica scripta mandamus & districtè precipimus quatinus si constiterit prefato Presbytero ex presentatione illa jus in illa fuisse Ecclesia acquisitum, nonobstante quod prelibatas litteras ad falsi suggestionem per suppressionem veritatis dicitur impetrasse, cum hanc formam tanquam consonam juri communi falsitatis expressio vel suppressio veritatis nequeat immutare, secundum mandatum earum sublato cujuslibet contradictionis & appellationis obstaculo in ipso negotio procedatis, contradictores per censuram ecclesiasticam compescendo, sollicitè provisuri ut cum adversarius sapediectus post litteras secundo à nobis per Presbyterum eundem obtentas possessionem ipsius Ecclesie occupasse dicatur, si secundum formam mandati nostri Presbyterum ipsum de illa contigerit investiri, amoto ab ipsa tam eo quam alio quolibet illicito detentore faciatis dictum Presbyterum ipsius pacifica possessione gaudere, in eos qui se temerè ducerent opponendos canonicam promulgando censuram, prefatum nihilominus adversarium ad debitam restitutionem fructuum subtractorum eidem Presbytero faciendam per eandem censuram appellatione postposita compellentes. Sic autem mandatum apostolicum impleatis quod de cetero pro defectu vestro predictum pauperem non oporteat ad sedem apostolicam laborare, vos quoque non possitis de negligentia reprehendi. Depositiones verò testium, quas nobis super ipso negotio transmisisistis, vestrae discretionis remittimus, ut tam secundum ea quae super eodem negotio sunt deposita, quam secundum illa quae legitime deponentur, in causa ipsa canonicè procedatis. Nullis litteris &c. Quod si non omnes &c. tu frater Episcopo &c. Datum Laterani XIV. Kal. Maij, anno decimo.

... *POESTATI ET CONSULIBVS*
tam presentibus quam futuris &
universo populo Tarvisin.

GLoria nominis vestri longè lateque claresceret, nisi eam fumus haereticæ pravitatis multipliciter offuscaret, cum secundum Apostolum non solum multum fermenti, sed etiam modicum quidem totam massam corrumpit. Ut quid igitur, incliti cives, fidem catholicam, per quam renati estis ex aqua & spiritu in baptismo, corrumpi permititis à quibusdam indisciplinatis & indoctis hominibus seductoribus & seductis, qui neque sacras scripturas intelligunt, neque virtutem divinam agnoscunt, sub ovina pelle lupinam rapacitatem velantes, ut propinè incautis in aureo calice fel draconum? Expurgate itaque vetus fermentum, ut sitis nova conspersio, sicut estis azymi, non in fermento malitiæ & nequitiae, sed in azymis sinceritatis & veritatis, attendentes à falsis Prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium; intrinsecus autem sunt lupi rapaces, praesertim ab impiis Manichæis, qui se Catharos vel Paternos appellant, quorum insaniam Paulus Apostolus in Spiritu sancto praevixit & praedixit esse vitandam, scribens inter cetera Timotheo: *Spiritus, inquit, manifestè dicit quia in novissimis temporibus discedent quidam à fide, attendentes spiritibus erroris & doctrinis demoniorum, in hypocrisis loquentium mendacium, & cantueritiam habentium conscientiam, prohibentium nubere, abstinere à cibis quos Deus creavit ad percipiendum cum gratiarum actione à fidelibus & iis qui cognoverunt veritatem. quia omnis creatura Dei bona, & nihil reiendum quod cum gratiarum actione percipitur. sanctificatur enim per verbum Dei & orationem.* Ecce quam expressè & manifestè Paulus Apostolus, vas electionis, & doctor gentium, segregatus in evangelium Dei, quod ipse ab homine non accepit nec didicit, sed per revelationem solummodo Iesu Christi, damnat & improbat vesanum dogma perfdi Manichæi, quod non solum ab orthodoxæ fidei veritate, verum etiam à naturalis rationis iudicio est penitus alienum. Ille quippe cum sequentibus suis dogmatizat corporales cibos non esse creatos à Deo, sed à diabolo, quem appellat principem tenebrarum, à quo universa corporalia & visibilia dicit esse creata. Ille verò docet cibos à Deo

Epist. 54.
Persuadentur
quod acquiescant & credant
corum Episcopo super corrigendis nefandis & schismaticis erroribus quos tenent contra fidem, & idem Episcopus Clericorum corrigat ex illis.

1. Tim. 4.